

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

میتعین

وزود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۸۳/۱۱/۵۸۱۴
تاریخ ثبت: ۸۳/۱۱/۲۱
اقدام کننده: عصر

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۸۳/۳۰/۷۴۶۶ مورخ ۸۳/۳/۳ و پیرو نامه شماره ۸۱۱۵ مورخ ۱۳۸۳/۲/۱۳ لایحه برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۳/۵/۲۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسید، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد. ع.

غلامعلی حدادعادل
رئیس مجلس شورای اسلامی

بیتسالی

لایحه برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

بخش اول - رشد اقتصاد ملی دانائی محور در تعامل با اقتصاد جهانی

فصل اول - بسترسازی برای رشد سریع اقتصادی

ماده ۱ -

به منظور ایجاد ثبات در میزان استفاده از عواید ارزی حاصل از نفت در برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و تبدیل دارائی های حاصل از فروش نفت به دیگر انواع ذخایر و سرمایه گذاری و فراهم کردن امکان تحقق فعالیت های پیش بینی شده در برنامه، دولت مکلف است با ایجاد «حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت» اقدام های زیر را معمول دارد:

الف - ...

و - آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و قبل از لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

متن زیر به عنوان بند (و) به ماده (۱) الحاق و بند (و) به بند (ز) اصلاح گردید:
و - استفاده از وجوه حساب ذخیره ارزی موضوع این ماده صرفاً در قالب بودجه های سنواتی مجاز خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیتعیالی

شماره ۹۶،۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۸۴/۵/۳۱

پوست

ماده ۲ - ...

ماده ۳ -

به منظور تنظیم روابط بین دولت و شرکت ملی نفت ایران و اعمال مالکیت دولت بر منابع نفت و گاز کشور، موارد ذیل مقرر می گردد:

الف - مالکیت منابع نفتی ایران با دولت جمهوری اسلامی ایران است که این حق مالکیت، بر اساس قانون نفت مصوب ۱۳۶۶ از طریق وزارت نفت اعمال می شود.

ب - نفت تولیدی حاصل از عملیات نفتی شرکت ملی نفت ایران در منابع نفتی جمهوری اسلامی ایران و نیز عملیات شرکتهای دولتی تابعه و وابسته به آن و همچنین نفت تولیدی حاصل از عملیات نفتی پیمانکاران طرف قرارداد با شرکتهای یادشده در این منابع، با وضع حقوق دولتی مقرر در این ماده، متعلق به شرکت ملی نفت ایران است و این شرکت مکلف است حقوق دولتی را به ترتیب مقرر در این قانون مقدم بر سایر هزینه های خود حسب مورد پرداخت و یا با خزانه داری کل کشور تسویه کند.

ج - حقوق دولتی نفت که پس از استخراج و فروش به حساب بستانکار دولت (خزانه داری کل کشور) منظور می شود عبارتست از:

۱ - بهره مالکانه که برای نفت خام معادل پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد حاصل از فروش آن تعیین می شود.

۲ - بهره مالکانه گاز طبیعی که به ازای استخراج هر مترمکعب گاز طبیعی هشتاد و پنج ریال تعیین می شود. این رقم سالانه متناسب با تغییر نرخ رسمی تسعیر ارز اصلاح خواهد شد.

۳ - حقوق ویژه درصدی از درآمد حاصل از فروش نفت خام (حداقل بیست و هفت درصد «۲۷٪») پس از کسر یارانه مذکور در بند (ه) این ماده است که در لوایح

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیتسالی

شماره ۹۶,۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۸۴/۵/۳۱

پست

بودجه سنواتی منظور می شود. درصد یادشده فوق، متناسب با قیمت فروش نفت خام (بر مبنای مفاد تبصره «۳» این بند) با پیشنهاد مشترک وزارت نفت و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید و می بایست به نحوی تعیین شود که منابع لازم برای تداوم تولید، توسعه ظرفیت، بازپرداخت تعهدات و انجام سرمایه گذاری های منظور در برنامه را برای ارتقای قدرت رقابت اقتصادی و حفظ جایگاه ایران در بازارهای نفت و گاز و تأمین نیازهای داخلی فراهم آورد و عملیات شرکت همراه با سود متعارف باشد.

تبصره ۱ - بهره مالکانه نفت خام تولیدی از میدانهای خشکی و دریایی مشترک با کشورهای همسایه و میدانهای دریایی به ترتیب معادل هشتاد و نود درصد (۸۰٪ و ۹۰٪) نصاب فوق خواهد بود.

تبصره ۲ - بابت گاز تزریقی به میدانهای نفتی بهره مالکانه دریافت نمی شود. بابت گاز سوزانده شده از اول سال ۱۳۸۸ بهره مالکانه دریافت خواهد شد.

تبصره ۳ - مبنای محاسبه حقوق دولتی نفت خام برای محموله های صادراتی معادل درآمد حاصل از فروش در مبادی اولیه صادرات بوده و برای نفت خام تحویلی به پالایشگاههای داخلی در هر ماه برابر بود و پنج درصد (۹۵٪) متوسط بهای محموله های صادراتی از مبادی اولیه در همان ماه خواهد بود.

د - به دولت اجازه داده می شود به منظور صیانت از منابع تجدیدناپذیر و صرفه جویی در مصرف و بهینه سازی مصرف انرژی، ده درصد (۱۰٪) از درآمد محاسباتی ناشی از افزایش مقادیر صادرات نفت خام و فرآورده های پالایش نفتی نسبت به مقادیر مشابه سال ۱۳۸۳ و قیمت سال ۱۳۸۳، به عنوان جایزه افزایش صادرات به شرکت ملی نفت ایران اختصاص دهد تا صرف سرمایه گذاری و کمک به طرحهای بهینه سازی انرژی شود. جایزه صادراتی با درج در قوانین بودجه سنواتی از محل حقوق ویژه، موضوع جزء (۳) بند (ج) این ماده تأمین و پرداخت می گردد.

بیتنالی

هـ- در مواردی و تازمانی که طبق مقررات قانونی و تصمیم مراجع ذیصلاح، فرآورده‌های نفتی و گاز طبیعی برای مصارف داخلی کشور به قیمتی کمتر از بهای تمام شده (قیمت منطقه‌ای با اضافه کردن هزینه‌های انتقال، توزیع و فروش، مالیات و عوارض تکلیفی و سود متعارف انتقال و توزیع)، عرضه می‌شود مابه‌التفاوت قیمت‌های تکلیفی فروش با قیمت تمام شده به عنوان یارانه حامل‌های انرژی محسوب و توسط شرکتهای ذی‌ربط حسب مورد در دفاتر قانونی آنان به حساب بدهی دولت منظور می‌شود. شرکت ملی نفت ایران موظف است با انتقال این بدهی‌ها به حساب خود با شرکتهای طرف معامله خود تسویه حساب کرده و کل بدهی‌ها را در دفاتر قانونی خود جمعاً به بدهکار «حساب دولت» (نزد خزانه‌داری کل کشور) منظور کند.

تسویه این بدهی دولت به شرکت ملی نفت ایران، در هر سال مالی در مرحله نخست به ترتیب مقرر در جزء (۳) بند (ج) این ماده انجام شده و در صورت عدم تکافو از سود سهم دولت و بهره مالکانه گاز در همان سال کاسته شده و بدهی دولت بابت یارانه حامل‌های انرژی تسویه می‌شود.

چنانچه اقلام فوق‌الذکر جبران تأمین یارانه فوق‌الذکر را ننماید، مابه‌التفاوت آن در لوایح بودجه سالانه منظور و از محل منابع بودجه عمومی دولت قابل تأمین و پرداخت خواهد بود.

تبصره - در طول سالهای برنامه چهارم و تازمانی که قیمت فروش داخلی بنزین کمتر از قیمت تمام شده عرضه بنزین وارداتی باشد، مابه‌التفاوت (یارانه) آن در لوایح بودجه سالانه منظور و از محل بودجه عمومی دولت قابل تأمین و پرداخت خواهد بود.

و - به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود که با تصویب هیأت وزیران از محل منابع ارزی موضوع بند (ح) این ماده نسبت به واردات فرآورده‌های نفتی مورد نیاز کشور اقدام کرده و تا پایان سال مالی با مراعات این قانون نسبت به تسویه حساب با خزانه‌داری کل کشور اقدام کند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتیس

۹۶۴۴۸۶۵

شماره

۱۳۸۴ / ۵ / ۳۱

تاریخ

پست

مبتغیان

ز - سی درصد (۳۰٪) از سود خالص (سود ویژه) سالانه شرکت ملی نفت ایران پس از کسر مالیات بر عملکرد بر طبق قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های آن به عنوان سهم دولت به حساب بستانکار دولت (خزانه‌داری کل کشور) و بقیه به عنوان اندوخته‌های قانونی و سرمایه‌ای شرکت و افزایش سرمایه دولت در آن شرکت منظور می‌شود.

ح - برای تسهیل امور جاری خزانه‌داری کل کشور، شرکت ملی نفت ایران مکلف است صددرصد (۱۰۰٪) وجوه حاصل از صادرات نفت خام را به ترتیب مورد عمل در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به عنوان علی‌الحساب بهره‌مالکانه، حقوق ویژه، مالیات عملکرد شرکت ملی نفت ایران و سود سهم دولت در این شرکت از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز کرده و در مقاطع سه ماهه براساس مفاد این ماده با خزانه‌داری کل کشور تسویه حساب کند.

ط - شرکت ملی نفت ایران مکلف است سرمایه‌گذارانه‌های لازم در اجرای وظایف قانونی خود را با تأکید بر طرحهای افزایش بازیافت نفت خام، نگهداشت سطح تولید از مخازن فعلی نفت و گاز، اکتشاف و توسعه ظرفیت تولید نفت و گاز و ایجاد تأسیسات مرتبط با اولویت میدانهای مشترک با کشورهای همسایه در چارچوب بودجه مصوب شرکت اجرا کند.

پرداخت هزینه‌های یاد شده و بازپرداخت کلیه تعهدات شرکت که قبل و بعد از اجرای این قانون ایجاد شده و یا می‌شود اعم از ریالی و ارزی بایستی از محل منابع داخلی و سایر منابع شرکت ملی نفت ایران انجام شود و تجهیز منابع از داخل و خارج از کشور برای انجام سرمایه‌گذارانه‌های بالا نیز برعهده شرکت ملی نفت ایران است.

ی - در دوره زمانی اجرای این قانون کلیه قوانین و مقررات خاص و عام مغایر با این ماده ملغی الاثر است و روابط مالی و حقوقی فی مابین دولت (وزارتخانه‌ها و مؤسسات

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۷۸/۵/۳۱

پست

مبتنی

دولتی) و شرکت ملی نفت ایران در مورد دریافت انواع مالیاتها و عوارض صرفاً طبق احکام مقرر در این ماده، قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن و قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب ۱۳۸۱ خواهد بود و پرداخت هر مبلغ توسط شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای دولتی تابعه و وابسته به آن طبق مقررات قانونی که پس از تصویب این قانون وضع می‌گردد در بدهکار «حساب دولت» (خزانه‌داری کل کشور) موضوع بند (ج) این ماده منظور می‌شود.

ک - آئین‌نامه اجرائی این ماده از جمله تعاریف مذکور در آن، حقوق ویژه و سازوکار تسویه حساب بین خزانه‌داری کل کشور و شرکت ملی نفت ایران به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های نفت و امور اقتصادی و دارائی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ل - کلیه احکامی که در این ماده منظور شده است براساس قراردادی خواهد بود که بین شرکت ملی نفت ایران و دولت به نمایندگی وزارت نفت و نظارت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور منعقد می‌گردد.

کلیه وجوه حاصل از فروش صادرات نفت خام موضوع این قرارداد مستقیماً از طرف خریداران به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد.

شرکت ملی نفت ایران موظف است سیاهه فروش و دو نسخه از هر قرارداد فروش یا تحویل نفت خام به هر صورت را به وزارت امور اقتصادی و دارائی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تحویل نماید.

ماده (۳) حذف گردید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بتشابه

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

شماره

تاریخ ۳۱/۵/۷۳

تاریخ

پوست

ماده ۴ - ...

ماده ۷ -

به منظور تداوم برنامه خصوصی سازی و توانمندسازی بخش غیردولتی در توسعه کشور به دولت اجازه داده می شود:

الف - از همه روشهای امکان پذیر، اعم از مقررات زدایی، واگذاری مدیریت (نظیر اجاره، پیمانکاری عمومی و پیمان مدیریت) و مالکیت (نظیر اجاره به شرط تملیک، فروش تمام یا بخشی از سهام، واگذاری اموال) تجزیه به منظور واگذاری، انحلال و ادغام شرکتها استفاده شود.

به ابتدای ماده (۷) متن زیر اضافه گردید:

در چارچوب سیاست های کلی برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از جمله موارد مشمول در صدر اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

ب - ضمن حفظ امور سیاست گذاری و برنامه ریزی کلان و نظارت در بخشهای حمل و نقل، ارتباطات (پست و مخابرات) و فناوری اطلاعات، ایجاد، توسعه، نگهداری و بهره برداری از مبادی، شبکه ها، مراکز و پایانه ها را با رعایت تضمین و استمرار ارائه خدمات مناسب و رعایت خط نشی های دولت به بخشهای تعاونی و خصوصی واگذار نماید.

بند (ب) حذف گردید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

مبتغای

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۸۵/۵/۳۱

پست

ماده ۸ - ...

ک - مفاد ماده (۶۲) قانون برنامه سوم توسعه در مورد کلیه شرکتهای دولتی از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته وزارت نفت و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است نافذ بوده و در صورتی که تجدید ارزیابی دارائیهای آنها مطابق ماده مزبور انجام شده باشد از زمان تجدید ارزیابی قابل اعمال در حسابهای مربوط می باشد و شرکتهایی که تجدید ارزیابی آنها در دوران برنامه سوم توسعه میسر نشده باشد، مجازند تا آخر سال دوم برنامه چهارم توسعه برای یک بار طبق مفاد ماده فوق الذکر نسبت به تجدید ارزیابی دارائیهای ثابت خود اقدام نمایند.

از سطرهای اول و دوم بند (ک) عبارت «از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته وزارت نفت» حذف گردید و عبارت «از جمله شرکتهایی که صد درصد (۱۰۰٪) سهام آنها متعلق به دولت است و شرکتهای تابعه و وابسته آنها» جایگزین گردید.

ل - ...

ماده ۱۰ - (اصلاح شده ماده (۱۱) برنامه سوم توسعه)

سهام متعلق به وزارتخانه ها، مؤسسه های دولتی، شرکتهای دولتی موضوع ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ و اصلاحات بعدی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و سهام بانک و بیمه های دولتی و سایر شرکتهایی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه و یا سهام آنها منفرداً یا مشترکاً متعلق به وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، شرکتهای دولتی و همچنین سایر شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است از جمله

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتیس

مبتغای

شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته وزارت نفت و شرکتهای تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای تابعه و سازمان صنایع ملی ایران و شرکتهای تابعه و مرکز تهیه و توزیع کالا، همچنین سهام متعلق به دستگاههای فوق الذکر در شرکتهای غیردولتی و شرکتهایی که تابع قانون خاص می باشند، مشمول مقررات مواد این برنامه خواهد بود.

تبصره ۱ - سهام متعلق به دستگاههای مذکور در این ماده که مالکیت آنها به صورت هبه، صلح غیرمعووض یا هرگونه عقد دیگری انجام شده نیز مشمول مقررات این فصل می شوند.

تبصره ۲ - مشارکت و سرمایه گذاری بانکها و سهام متعلق به بانکها و بیمه های دولتی، شرکتهای بیمه و مؤسسات اعتباری در شرکتهای، از شمول مقررات این فصل مستثنی است.

ماده (۱۰) حذف گردید.

ماده ۱۱ - ...

ماده ۱۲ -

الف - ...

ب - نرخ سود تسهیلات بانکی برای کلیه مناطق، بخشهای مختلف اقتصادی و یا اشخاص حقیقی و حقوقی در طول برنامه چهارم، در چارچوب سیاستهای پولی مصوب شورای پول و اعتبار در اختیار هر بانک می باشد و اعمال اولویت توسط دولت صرفاً از طریق پرداخت یارانه نقدی و وجوه اداره شده، صورت خواهد گرفت.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتفسیر

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۸۴/۱۵/۳

شماره

تاریخ

پست

بیتعیالی

متن زیر جایگزین بند (ب) گردید:

ب - الزام بانکها به پرداخت تسهیلات با نرخ کمتر در قالب عقود اسلامی در صورتی مجاز است که از طریق یارانه یا وجوه اداره شده توسط دولت تأمین شود.

ج - ...

و - ترکیب اعضای شورای پول و اعتبار به شرح ذیل اصلاح می گردد:

- وزیر امور اقتصادی و دارایی یا معاون وی.

- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا معاون وی.

- دو تن از وزراء به انتخاب هیأت وزیران.

- وزیر بازرگانی.

- دو نفر کارشناس و متخصص پولی و بانکی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی

جمهوری اسلامی ایران و تأیید ریاست جمهوری.

- دادستان کل کشور یا معاون وی.

- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن.

- رئیس اتاق تعاون.

- نمایندگان کمیسیونهای اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای

اسلامی (هرکدام یک نفر) به عنوان ناظر با انتخاب مجلس.

تبصره ۱ - ضوابط اجرایی این بند شامل نحوه تشکیل جلسات و چگونگی اتخاذ

تصمیمات با پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تصویب شورای

پول و اعتبار به مرحله اجرا گذارده خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

۹۶۴۴۸۶۵

شماره

۱۳۸۳ / ۵ / ۳۱

تاریخ

پوست

مبتغیان

تبصره (۱) حذف گردید.

تبصره ۲ - ریاست شورا برعهده رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.
ز - ...

ح - دولت مکلف است اقدامات لازم در زمینه سالم سازی ترازنامه بانکها و ایجاد نهادهای مالی ضروری را انجام داده و لوایح قانونی لازم را در این زمینه ارائه نماید. همچنین دولت مکلف است پس از اصلاح ساختار مالی بانکهای تجاری دولتی به استثنای بانک ملی ایران، سرمایه بانکهای مزبور را از طریق افزایش سرمایه و واگذاری حق تقدم به عموم افزایش داده به طوری که سرمایه دولت در این بانکها تا پایان سال پایانی برنامه چهارم به کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) تقلیل یابد.

بند (ح) حذف گردید.

ط - اشتغال به عملیات بانکی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی تحت هر عنوان و تأسیس و ثبت هرگونه تشکل برای انجام عملیات بانکی، بدون دریافت مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است. تعریف تشخیص عملیات بانکی برعهده شورای پول و اعتبار است. ضوابط، مقررات و شرایط ناظر بر تأسیس، فعالیت و نظارت بر مؤسساتی که مجاز به انجام عملیات بانکی می باشند، براساس قوانین پولی و بانکی توسط شورای پول و اعتبار تعیین خواهد شد. تشکلها و مؤسسات فعال در عملیات بانکی دارای مجوز فعالیت از سایر دستگاهها می باید ظرف مدت شش ماه از تاریخ اجرای این قانون وضعیت خود را با الزامات تعیین شده در این قانون و مصوبات شورای پول و اعتبار

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

مجلس عالی

شماره

۹۶/۴۴۸۶۵
۱۳۶۲/۵/۴۶

تاریخ

پست

انطباق دهند.

بند (ط) حذف گردید.

ی - به منظور اجرای سیاستهای پولی به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود که از ابزار اوراق مشارکت و سایر ابزارهای مشابه با تصویب شورای پول و اعتبار استفاده نماید.

متن زیر جایگزین بند (ی) گردید:
به منظور اجرای سیاستهای پولی به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود که از ابزار اوراق مشارکت و سایر ابزارهای مشابه در قالب عقود اسلامی موضوع قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب ۱۳۶۲/۶/۸ با تصویب مجلس شورای اسلامی استفاده نماید.

ک - شعب بانکها و مؤسسات اعتباری خارجی می تواند در ایران تأسیس شود و در چارچوب قانون پولی و بانکی و قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب ۱۳۶۲/۶/۸ فعالیت نماید. مجوز تأسیس و فعالیت این شعب توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صادر خواهد شد.

بند (ک) حذف گردید.

ل - ...

م - شورای پول و اعتبار مکلف است در تنظیم سیاستها و ضوابط و مقررات پولی و

مبتغی

پست

اعتباری، جبران کاهش ارزش سپرده‌ها و منابع مردم را پیش‌بینی و ملحوظ نماید، به نحوی که بازپرداخت تسهیلات، منجر به کاهش ارزش دارائی و سرمایه سپرده‌گذار نشود.

بند (م) حذف گردید.

ن - ...

ماده ۱۳ - ...

ماده ۱۵ - ...

الف - ...

هـ- به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود به منظور شناسایی و اکتشاف هرچه بیشتر منابع نفت و گاز در سراسر کشور و نیز انتقال و به‌کارگیری فناوریهای جدید در عملیات اکتشافی، پس از کسب مجوز موردی از وزارت نفت در کلیه مناطق کشور (به استثنای استانهای خوزستان، بوشهر و کهگیلویه و بویراحمد) که عملیات اکتشافی مربوط با ریسک پیمانکار انجام و منجر به کشف میدان قابل تولید تجاری شود، در قالب ارقام مذکور در بند (ج) این ماده پس از تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرحله توسعه را به دنبال مرحله اکتشاف و از طریق عقد قرارداد با همان پیمانکار آغاز نماید. هزینه‌های اکتشافی (مستقیم و غیرمستقیم) در قالب قراردادی که برای توسعه میدان منعقد می‌شود منظور و به همراه هزینه‌های توسعه از محل فروش محصولات تولیدی همان میدان (منابع داخلی شرکت ملی نفت ایران) بازپرداخت خواهد شد. مجوزهای اکتشاف صادره، دارای زمان محدود بوده که در هر مورد توسط وزارت نفت تعیین شده و یکبار نیز قابل تمدید می‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۴۱/۸/۱۷

پست

مبتنی

در صورتی که در پایان مرحله اکتشاف، میدان تجاری در هیچ نقطه‌ای از منطقه کشف نشده باشد، قرارداد اکتشافی خاتمه خواهد یافت و طرف قرارداد حق مطالبه هیچگونه وجهی را نخواهد داشت.

متن زیر جایگزین بند (ه) گردید:

ه - به منظور شناسایی و اکتشاف هرچه بیشتر منابع نفت و گاز در سراسر کشور و نیز انتقال و به کارگیری فناوریهای جدید در عملیات اکتشافی در کلیه مناطق کشور (به استثنای استانهای خوزستان - بوشهر و کهگیلویه و بویراحمد) که عملیات اکتشافی مربوط با ریسک پیمانکار انجام و منجر به کشف میدان قابل تولید تجاری شود، به دولت اجازه داده می شود در قالب ارقام مذکور در بند (ج) این ماده و پس از تصویب عناوین طرحها و پروژهها در بودجه های سنواتی توسط مجلس شورای اسلامی و تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نسبت به عقد قراردادهای بیع متقابل توأم برای اکتشاف و استخراج از طریق برگزاری مناقصات اقدام و پیمانکار را مطابق ضوابط قانونی انتخاب نماید. هزینه های اکتشافی (مستقیم و غیرمستقیم) در قالب قرارداد منعقد شده مذکور منظور و به همراه هزینه های توسعه از محل فروش محصولات تولیدی همان میدان بازپرداخت خواهد شد. مجوزهای صادره دارای زمان محدود بوده و در هر مورد توسط وزارت نفت تعیین شده و یک بار نیز قابل تمدید می باشد. در صورتی که در پایان مرحله اکتشاف، میدان تجاری در هیچ نقطه ای از منطقه کشف نشده باشد، قرارداد خاتمه خواهد یافت و طرف قرارداد حق مطالبه هیچگونه وجهی را نخواهد داشت.

و - ...

بیتسابان

ماده ۱۷ -

الف - دولت مجاز است سهام شرکتهای بیمه تجاری را پس از اصلاح ساختار، براساس برنامه زمانبندی مشخص و طبق آیین نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار نماید.

در سطر دوم بند (الف) ماده (۱۷) پس از عبارت «می‌رسد» عبارت «در چارچوب بند (۴۷) سیاستهای برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که ابلاغ خواهد شد» اضافه گردید.

ب - مؤسسات بیمه خارجی می‌توانند در ایران شعبه و نمایندگی تأسیس نموده و در چارچوب قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب سال ۱۳۵۰ و اصلاحیه‌های بعدی آن و رعایت بند (الف) ماده (۹۲) این قانون فعالیت نمایند. مجوز تأسیس و فعالیت این شعب و نمایندگیها توسط بیمه مرکزی ایران پس از تصویب شورای عالی بیمه صادر خواهد شد.

ماده ۱۸ - ...

ماده ۲۲ - ...

الف - ...

و - برای تجهیز منابع لازم در توسعه صنعتی و معدنی :

- ۱ - دولت مکلف است در طول سالهای برنامه سرمایه بانک صنعت و معدن را متناسباً برابر سقف مصوب اساسنامه افزایش دهد.
- ۲ - استفاده از علوم و فناوریهای نوین در کلیه زمینه‌های معدنی از قبیل اکتشاف،

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتیس

شماره ۹۶,۴۴۸۶۵

شماره

تاریخ ۱۳۶۳/۵/۲۹

تاریخ

پست

مبتغای

استخراج، فرآوری مواد معدنی و صنایع معدنی، دولت مکلف است زمینه حضور سرمایه‌گذاران خارجی را در امور فوق فراهم آورد.

۳- تقویت شرکتهای مادر تخصصی توسعه‌ای در جهت توسعه بخش غیردولتی با استفاده از منابع عمومی، خارجی و منابع ناشی از فروش سهام شرکتهای زیرمجموعه و عرضه سهام شرکتهای مادر تخصصی در بازار بورس تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪).

در جزء (۳) بعد از رقم «چهل و نه درصد (۴۹٪)» عبارت «به استثنای موارد مذکور در صدر اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران» اضافه گردید.

۴- در جهت ایجاد ارزش افزوده بیشتر و استفاده از منابع گاز در توسعه صنعتی و معدنی، به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت سقفهای مصوب ماده (۱۴) برنامه تا مبلغ نه میلیارد (۹ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰) دلار از منابع خارجی (بیع متقابل و فاینانس و...) در جهت ایجاد صنایع انرژی بر و صنایع دارای مزیت نسبی با هدف صادراتی تعهد و تأمین نماید.

در سطر سوم جزء (۴) بعد از رقم «نه میلیارد (۹ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰) دلار» عبارت «از منابع خارجی (بیع متقابل و فاینانس) و...» حذف شد.

۵- ...

ماده ۲۶ -

الف - سیاستگذاری و برنامه‌ریزی کلان در امور مربوط به اکتشاف، استخراج و تولید نفت و گاز، پالایش، انتقال و توزیع مواد نفتی و گاز طبیعی، تولید، انتقال و توزیع برق با دولت است.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۴/۱۵۶۴

تاریخ

پست

بیتنهایی

دولت موظف است حداقل ده درصد (۱۰٪) از ظرفیت انجام فعالیت مربوط به بهره‌برداری از میادین نفت و گاز، پالایش، پخش و حمل و نقل مواد نفتی و گازی و همچنین تولید و توزیع برق را به نحوی که موجب انحصار در بخش غیردولتی نشود و استمرار ارائه خدمات تضمین گردد، به اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی واگذار نماید.

بند (الف) به شرح زیر اصلاح شد:

الف - دولت موظف است با حفظ مالکیت خود حداقل ده درصد (۱۰٪) از ظرفیت انجام فعالیت مربوط به اکتشاف، استخراج و تولید نفت و گاز، پالایش، پخش و حمل و نقل مواد نفتی و گازی با رعایت قانون نفت مصوب ۱۳۶۶/۷/۹ و همچنین حداقل ده درصد (۱۰٪) از انجام فعالیت مربوط به تولید و توزیع برق را با حفظ مسئولیت دولت در تأمین برق به نحوی که موجب انحصار در بخش غیردولتی نشود و استمرار ارائه خدمات فوق‌الذکر تضمین گردد به اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی واگذار نماید.

ب - دولت مکلف است به منظور ترغیب سایر مؤسسات داخلی به تولید هرچه بیشتر نیروی برق از نیروگاههای خارج از مدیریت و نظارت وزارت نیرو، شرایط و قیمتهای تضمینی خرید برق را تا پایان سال اول برنامه چهارم تعیین و اعلام کند.

در سطر اول بند (ب) بعد از عبارت «مکلف است» عبارت «با حفظ مسئولیت تأمین برق» اضافه شد.

ماده ۲۷ - ...

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۶۴/۱۵/۲۶

تاریخ

پست

مجلس عالی

ماده ۲۸ -

به منظور تقویت اقتصاد حمل و نقل، بهره برداری مناسب از موقعیت سرزمینی کشور، افزایش ایمنی و سهولت حمل و نقل بار و مسافر، دولت موظف است در چارچوب برنامه توسعه حمل و نقل کشور که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، اهداف زیر را در برنامه چهارم توسعه محقق کند مشروط بر اینکه اعتبارات مورد نیاز برای تحقق آن در قالب منابع قابل تخصیص به بخش از سقف های مندرج در جدول شماره (۴) این قانون تجاوز ننماید:

الف - ...

ج -

- ۱ - طبقه بندی فرودگاه های کشور بر اساس برآورد میزان تقاضای حمل و نقل بار و مسافر در پایان برنامه و تجهیز کامل فرودگاهها متناسب با آن.
- ۲ - تکمیل صد درصد (۱۰۰٪) تجهیزات ناوبری هوایی و پوشش راداری کل فضای کشور در حد استاندارد بین المللی.
- ۳ - نوسازی ناوگان حمل و نقل هوایی با استفاده از وجوه اداره شده به نحوی که در پایان برنامه، متوسط سن ناوگان هوایی حداکثر به پانزده سال برسد.
- ۴ - وظایف حفاظتی کلیه فرودگاه های کشور صرفاً به عهده نیروی انتظامی می باشد. وظایف مربوط برابر آیین نامه ای خواهد بود که با پیشنهاد وزارت کشور و وزارت راه و ترابری به تصویب هیأت وزیران می رسد.
- ۵ - واگذاری بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سهام شرکتهای هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران و ایران ایرتور به بخش غیردولتی.

جزء (۵) بند (ج) حذف و متن زیر جایگزین شد:

ج - با لحاظ حاکمیت و انحصار دولت بر امور هوانوردی و حمل و نقل هوایی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر ترش

۹۶/۴۴۸۶۵

شماره

۱۳۸۳/۵/۳۹

تاریخ

پست

مبتغای

شاهل ناوبری نشست و برخاست و پیش بینی تمهیدات مناسب برای جلوگیری از انحصار در بخش غیردولتی و تضمین استمرار ارائه خدمات، دولت مجاز است سهام شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران را به نحوی که حداقل پنجاه و یک درصد (۵۱٪) آن در مالکیت دولت باقی بماند و سهام شرکت ایران ایرتور را به بخش غیردولتی واگذار نماید.

د - ...

هـ -

۱ - تدوین و بکارگیری استانداردهای حمل و نقل با استانداردهای جهانی.

۲ - ایجاد تسهیلات لازم و هماهنگی بین دستگاههای ذی ربط برای گسترش

ترانزیت کالا و مسافر.

۳ - یکپارچه سازی سازمان مدیریت فرودگاهها، بنادر و پایانه های مرزی زمینی.

۴ - تشکیل گارد ترابری به منظور کنترل، نظارت و افزایش ایمنی جابجایی کالا و

مسافر در زیربخشهای جاده ای، راه آهن و دریایی، از طریق بخش خصوصی و تعاونی.

جزء (۴) بند (هـ) حذف شد.

۵ - نگهداری از زیربنای احداث شده حمل و نقل مطابق با نرمها و استانداردهای

جهانی.

ماده ۲۹ -

مواد (۱۲۷) الی (۱۳۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و اصلاحیه های آن برای دوره برنامه چهارم

(۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفیذ می گردد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

۹۶،۴۴۸۶۵

شماره

۱۳۸۴/۵/۳۶

تاریخ

پست

بتیغی

ماده (۲۹) به شرح ذیل اصلاح گردید:

ماده ۲۹ - مواد (۱۲۷)، (۱۲۸)، (۱۲۹)، (۱۳۱) و (۱۳۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اصلاحیه‌های آن برای دوره برنامه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۸۸) تنفیذ می‌گردد.

ماده ۳۰ -

دولت موظف است به منظور هویت بخشی به سیمای شهر و روستا، استحکام بخشی ساخت و سازها، دستیابی به توسعه پایدار و بهبود محیط زندگی در شهرها و روستاها، اقدام‌های ذیل را در بخش‌های عمران شهری و روستایی و مسکن به عمل آورد:

الف - هویت بخشی به سیما و کالبد شهرها، حفظ و گسترش فرهنگ معماری و شهرسازی و ساماندهی ارائه خدمات شهری از طریق:

۱- ...

۲- ارتقاء شاخص خصوصی سازی و بهره‌گیری از فناوری نوین در ارائه خدمات شهری تا سقف هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) فهرست انواع خدمات شهری مشمول این بند براساس پیشنهاد سازمان شهرداری‌های کشور و تصویب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین می‌شود.

جزء (۴) بند (الف) حذف شد.

۵- ...

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۷۴/۵/۳۱

پست

بیت

ج - وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است با توجه به اثرات متقابل بخش مسکن و اقتصاد ملی و نقش تعادل بخشی آن در ارتقای کیفیت زندگی و کاهش نابرابریها، طرح جامع مسکن را حداکثر تا پایان سال اول برنامه چهارم تهیه و به تصویب هیأت وزیران برساند. این طرح مشتمل بر محورهای زیر با رویکرد توسعه پایدار، عدالت اجتماعی و توانمندسازی اقشار کم درآمد خواهد بود:

۱ - تقویت تعاونی های تولید مسکن، سازمانهای خیریه و غیردولتی فعال در بخش مسکن.

۲ - مدیریت یکپارچه و منسجم زمین برای تأمین مسکن و توسعه شهر و روستا در چارچوب طرحهای توسعه و عمران.

۳ - تشکیل بازار ثانویه رهن، براساس ضوابط شورای بورس تا پایان سال اول برنامه چهارم.

جزء (۳) از بند (ج) به شرح زیر اصلاح شد:
۳ - تشکیل بازار ثانویه رهن (بازاری که در آن سند رسمی قابل رهن مجدد باشد) در بورس تا پایان سال اول برنامه چهارم.

۴ - ...

ماده ۳۱ -

دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرحها و پروژه های سرمایه گذاری با رویکرد نتیجه گرا و دستیابی به سیستم کنترل کیفی، متناسب با شرایط اقتصادی و اجتماعی و اقلیمی کشور، تا پایان سال اول برنامه چهارم، نسبت به تدوین نظام فنی و اجرایی کشور و اجرای آن در تمامی دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون به

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیتشالی

شرح ذیل اقدام نماید :

الف - ...

هـ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تا پایان سال اول برنامه چهارم با بهره گیری از همکاری دستگاههای اجرایی کشور و مشارکت انجمن های صنفی تخصصی، نسبت به تدوین ضوابط و مقررات مورد نیاز، متناسب با حجم سرمایه گذاری و کیفیت طرحها و پروژه های سرمایه گذاری اقدام و به تصویب هیأت دولت می رساند.

بند (هـ) حذف گردید.

و - ...

ماده ۳۲ -

اعتبارات طرحهای تملک دارائی های سرمایه ای جدید صرفاً براساس گزارش های توجیهی فنی، اقتصادی و زیست محیطی تأیید شده برای یکبار و به قیمت ثابت سالی که طرح مورد نظر برای اولین بار در لایحه بودجه سالانه منظور می گردد، به تفکیک سالهای برنامه چهارم و سالهای بعد به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد.

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است اعتبارات مورد نیاز سالهای باقیمانده برنامه چهارم را با اعمال تغییر نرخهای ابلاغی خود محاسبه نموده و برحسب برنامه - دستگاه در لوائح بودجه سالانه کل کشور منظور نماید.

مبادله موافقتنامه شرح عملیات طرحهای تملک دارائی های سرمایه ای انتفاعی و غیرانتفاعی مشتمل بر اهداف طرح، شرح عملیات اجرایی، اعتبارات مصوب، پیشرفت فیزیکی و مشخصات فنی فقط برای یکبار در دوران برنامه انجام می پذیرد. این موافقتنامه ها برای دوران برنامه چهارم معتبر و ملاک عمل خواهند بود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

۹۶۴۴۸۶۵

شماره

۱۳۸۳/۵/۳۹

تاریخ

پوست

مبتغای

موافقتنامه‌هایی که برای انطباق میزان اعتبارات سالانه طرحها با قوانین بودجه سنواتی مبادله می‌شوند جنبه اصلاحیه داشته و نباید موجب افزایش اهداف و تعداد پروژه‌های طرح شوند. موارد استثناء که منجر به افزایش حجم عملیات و یا تعداد پروژه‌ها می‌گردد مشابه طرحهای جدید تلقی می‌گردند.

مبادله موافقتنامه طرحهای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای صرفاً نظامی بخش دفاع تابع دستورالعمل خاصی است که به پیشنهاد مشترک ستاد کل نیروهای مسلح، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

عبارت «تصویب هیأت وزیران» در دو سطر بالا حذف و عبارت «به تأیید فرماندهی کل نیروهای مسلح» جایگزین شد.

آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل چگونگی ابلاغ و تخصیص اعتبارات طرحهای ملی و نحوه اعمال مفاد این ماده برای اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای استانی با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل دوم - تعامل فعال با اقتصاد جهانی

ماده ۳۳ - ...

ماده ۳۵ -

دولت مکلف است به منظور اعمال مدیریت واحد و ایجاد رشد اقتصادی مناسب در مناطق آزاد اقدامات زیر را انجام دهد:

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۷۳/۵/۳۱

پست

مبتنی بر

الف - ...

هـ - محدوده آبی مناطق آزاد که قلمرو آن با رعایت مسائل امنیتی و دفاعی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید از امتیازات قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ و اصلاحات بعدی آن برخوردار خواهد بود.

در سطر دوم عبارت «به تصویب» به عبارت «به پیشنهاد» تغییر یافت و بعد از «هیأت وزیران» عبارت «و به تصویب مجلس شورای اسلامی» اضافه شد.

و - ...

ز - در زمینه گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نسبت به صدور مجوز جهت ایجاد دانشگاههای خصوصی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی اقدام نمایند.

در سطر دو بعد از کلمه «پزشکی» عبارت «در چارچوب ضوابط و مقررات قانونی و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی» اضافه شد.

ماده ۳۶ - ...

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ (۱۳۴۳/۵/۳)

پوست

مبتنی

فصل سوم - رقابت پذیری اقتصادی

ماده ۳۷ -

دولت موظف است در جهت ایجاد فضا و بسترهای مناسب برای تقویت و تحکیم رقابت پذیری و افزایش بهره‌وری نیروی کار متوسط سالانه سه و نیم درصد (۳/۵٪) و رشد صادرات غیرنفتی متوسط سالانه ده و هفت دهم درصد (۱۰/۷٪) و ارتقاء سهم صادرات کالاهای فناوری پیشرفته در صادرات غیرنفتی از دو درصد (۲٪) به شش درصد (۶٪)، اقدام‌های ذیل را به عمل آورد:

الف - نظامهای قانونی و حقوقی اقتصادی، بازرگانی و فنی کشور را با نظامها و کنوانسیونهای بین‌المللی در جهت تقویت رقابت پذیری هماهنگ نماید.

بند (الف) به شرح ذیل اصلاح گردید:

الف - نظامهای قانونی، حقوقی، اقتصادی، بازرگانی و فنی مناسب را در جهت تقویت رقابت پذیری اقتصاد فراهم نماید.

ب - ...

ماده ۳۸ -

دولت موظف است از ابتدای برنامه چهارم در قلمروهای اقتصادی که انحصار طبیعی و یا قانونی وجود دارد و همچنین در قلمروهایی که انحصارات جدید ناشی از توسعه اقتصادی شبکه‌ای و فناوری اطلاعات و ارتباطات به وجود می‌آیند با رعایت حقوق شهروندان، اقدام‌های ذیل را به عمل آورد:

الف -

مبتنی

۱ - لایحه جامع تسهیل رقابت و کنترل و جلوگیری از شکل‌گیری انحصارات را در سال نخست برنامه چهارم تهیه و به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند.

۲ - به دولت اجازه داده می‌شود بدون الزام به رعایت قانون نحوه توزیع قند و شکر تولیدی کارخانه‌های کشور مصوب ۱۳۵۳ و اصلاحیه آن براساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارتخانه‌های صنایع، بازرگانی و کشاورزی تصویب می‌کند، مقررات مربوط به استانداردهای تولیدی - قیمت‌گذاری، فروش، توزیع و صادرات و واردات قند و شکر را تعیین کند.

ب - تشکیل نهاد «تنظیم مقررات و داوری» به منظور برقراری فضای رقابتی در سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری در حوزه انحصارات طبیعی با اعطای امتیازات مشابه و توانمندسازی رقبای غیردولتی، تنظیم روابط اقتصادی، حقوقی و داوری نهایی در هر بخش اقتصادی با شرایط نسبتاً انحصار، متشکل از یازده نفر شامل: نماینده تام‌الاختیار دستگاه اجرایی دولتی ذی‌ربط، نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و بازرگانی، قاضی دیوان عالی کشور به انتخاب قوه قضائیه، نماینده بنگاه‌های اقتصادی خصوصی ذی‌ربط، نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن، نماینده تشکل صنفی ذی‌ربط، نماینده جامعه حسابداران رسمی ایران و دو متخصص مستقل غیردولتی (به انتخاب هیأت وزیران).

تبصره - در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات این وظیفه را به عهده خواهد داشت.

ج - وظایف نهاد «تنظیم مقررات و داوری» عبارت است از: تأیید شرایط صدور اجازه فعالیت، تعیین چارجوب قیمت‌گذاری کالا و خدمات انحصاری، تنظیم مقررات تعرفه، مقررات رقابت، مقررات حمایت از حقوق مصرف‌کننده، تضمین و تعیین تعرفه‌های دسترسی به شبکه پایه، تعیین کیفیت، ایمنی و استاندارد خدمات، حل و فصل اختلافات فنی و مهندسی و تجاری بین بنگاه‌ها، بین بنگاهها و دولت، اعلام ضوابط حل

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶۴۴۸۶۵

شماره

تاریخ ۱۳۸۵/۱۰/۲۹

تاریخ

پست

بیتسالی

اختلاف بین بنگاهها و مشتریان، نظارت بر رعایت قوانین ضد انحصار و نظارت بر رعایت شرایط رقابتی.

تبصره - وظایف نهاد مذکور در چارچوب قوانین و مقررات ذی ربط خواهد بود.

د - آیین نامه اجرایی این ماده شامل: اساسنامه، نحوه انتخاب، شرایط نمایندگان و نحوه فعالیت نهاد «تنظیم مقررات و داوری» با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۳۸ - به شرح ذیل اصلاح شد:

الف - دولت موظف است تا پایان سال اول برنامه چهارم در قلمروهای اقتصادی که انحصار طبیعی و یا قانونی وجود دارد و همچنین در قلمروهایی که انحصارات جدید ناشی از توسعه اقتصادی شبکه‌ای و فناوری اطلاعات و ارتباطات بوجود می‌آید با رعایت حقوق شهروندان لایحه تسهیل شرایط رقابتی و ضد انحصار را به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند.

ب - ماده (۳۲) قانون برنامه سوم توسعه تنفیذ می‌شود.

ماده ۳۹ - ...

ماده ۴۰ -

دولت موظف است در جهت ارتقای سطح و جذب فناوریهای برتر در بخشهای مختلف اقتصادی، اقدامهای ذیل را در برنامه چهارم به عمل آورد:

الف - برای ادغام شرکتهای بنگاهها و شکل گیری شرکتهای بزرگ در مقیاس جهانی، اقدامهای ذیل مجاز است:

بتجاری

در صدر بند (الف) عبارت «در مقیاس جهانی» حذف شد.

ادغام شرکتهای تجاری موضوع باب ششم «قانون تجارت»، مادامی که موجب ایجاد تمرکز و بروز قدرت انحصاری نشود، به شکل یک جانبه (بقای یکی از شرکتهای - شرکت پذیرنده و ادغام و ایجاد شخصیت حقوقی جدید - شرکت جدید)، با تصویب چهارپنجم صاحبان سهام در مجمع عمومی فوق العاده شرکتهای سهامی یا چهار پنجم صاحبان سرمایه در سایر شرکتهای تجاری موضوع ادغام، مجاز خواهد بود.

کلیه حقوق و تعهدات، دارائی، دیون و مطالبات شرکت یا شرکتهای موضوع ادغام، به شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید انتقال خواهند یافت و پس از ادغام، شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید با توجه به نوع آن مطابق مقررات «قانون تجارت» اداره خواهد شد.

کارکنان شرکتهای موضوع ادغام به شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید انتقال خواهند یافت. در صورت عدم تمایل برخی کارکنان با انتقال به شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید، شرکت مزبور مکلف به بازخرید آنان مطابق مقررات قانون کار مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹ می باشد. چنانچه شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید در موارد خاص با نیروی کار مازاد مواجه باشد، مطابق قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲/۵/۲۶ عمل خواهد شد.

سرمایه شرکتی که از ادغام شرکتهای موضوع این بند حاصل می گردد تا سقف مجموع سرمایه شرکتهای ادغام شده در آن، از پرداخت مالیات موضوع ماده (۴۸) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحیه های آن معاف است.

سایر ضوابط و تشریفات ادغام شرکتهای به موجب آیین نامه ای خواهد بود که با

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶۴۴۸۶۵

شماره

تاریخ ۱۳۶۱/۵/۱۷

تاریخ

پست

بتعمالی

پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های بازرگانی و امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

سه سطر بالا حذف گردید.

دولت موظف است شرایط پیشگیری از ایجاد تمرکز، اعمال بروز قدرت، انحصار، دامنه مفید و مجاز ادغامها را تدوین و در تدوین لایحه تسهیل رقابت و کنترل انحصار پیش‌بینی نماید.

ب - ...

ماده ۴۹ -

دولت موظف است برای زمینه‌سازی و تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد، دانش‌مدار، خلاق و کارآفرین، منطبق با نیازهای نهضت نرم‌افزاری با هدف توسعه کمی و کیفی، از ابتدای برنامه چهارم اقدامات ذیل را در مأموریت‌ها و ساختار دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی برای پاسخگویی به نیازهای بخش‌های مختلف کشور به‌انجام برساند:

الف - ...

ج - اصلاح، ساده‌سازی و پیش‌بینی قوانین، مقررات و ساختارهای اجرایی ویژه برای دانشگاههای کشور با هدف گسترش ارتباطات علمی - بین‌المللی، با دانشگاهها و مراکز علمی، تحقیقاتی جهان و تسهیل مبادلات مالی و تردد دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاهها و دعوت و بکارگیری اعضای هیأت علمی و متخصصان خارج از کشور و جذب دانشجویان خارجی با اخذ شهریه تحصیلی، تأسیس شعب دانشگاههای خارجی طبق ضوابط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶،۴۴۸۶۵

تاریخ ۳۱/۵/۷۸۳

پست

بتصلی

پزشکی مجاز می باشد.

حقوق و مزایای اعضای هیأت علمی ایرانی مقیم خارج از کشور، اعضای هیأت علمی خارجی و متخصصان مدعو با تصویب هیأت امناء از محل بودجه عمومی دانشگاه قابل پرداخت است.

متن زیر جایگزین بند (ج) شد:

ج - دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مجازند نسبت به پذیرش دانشجویان خارجی اقدام کنند و شهریه ارزی و ریالی آن را با تصویب هیأت‌های امناء و تأیید وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اخذ و به حساب درآمد اختصاصی واریز نمایند. همچنین دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی می توانند اعضای هیأت علمی و متخصصان خارج از کشور را دعوت و بکار گیرند. حقوق و مزایای اعضای هیأت علمی مقیم خارج از کشور و اعضای هیأت علمی خارجی و نیز متخصصان مدعو، با تصویب هیأت‌های امناء از محل بودجه مصوب دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، قابل پرداخت است.

تأسیس شعب دانشگاههای خارجی فقط با تصویب شورای گسترش آموزش عالی مجاز می باشد.

... د

ماده ۵۲ -

دولت موظف است به منظور تضمین دسترسی به فرصتهای برابر آموزشی به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته، گسترش دانش، مهارت و ارتقاء بهره‌وری سرمایه‌های انسانی به ویژه برای دختران و توسعه کمی و کیفی آموزش عمومی، اقدامهای ذیل را به انجام

شماره ۹۶,۴۴۵۶۵

تاریخ ۷۷۵/۱۵/۲۹

پوست

بتیابی

برساند:

در سطر سوم بعد از عبارت «آموزش عمومی» عبارت «آن دسته از» و بعد از عبارت «اقدامهای ذیل» عبارت «که جنبه قانونگذاری ندارد» اضافه شد.

الف - ...

ماده ۵۷ -

دولت موظف است بمنظور توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات، تحقق اقتصاد مبتنی بر دانایی و کسب جایگاه برتر منطقه اقدامهای ذیل را انجام دهد:

الف - برای رفع انحصار و ایجاد رقابت به منظور ایجاد شبکه‌ها و ارائه خدمات ارتباطی (پستی و مخابراتی) و فناوری اطلاعات توسط بخشهای تعاونی و خصوصی به صورت مستقل و موازی با بخش دولتی در مقابل اخذ حق امتیاز و حق فرکانس، با رعایت سازوکار مقرر در ماده (۳۸) این قانون اقدام نماید.

بند (الف) حذف گردید.

ب - دولت موظف است تا پایان برنامه چهارم به منظور برقراری تسهیلات لازم جهت دسترسی به ارتباطات گسترده با کیفیت و تمهید و گسترش فرصتهای نوین خدمات و رشد برای آحاد جامعه و خانوارها، مؤسسات و شرکتها، شبکه‌ای شدن قلمروها، برپایی و تقویت اقتصاد شبکه‌ای زمینه ارتقاء ضریب نفوذ ارتباطات ثابت، سیار و اینترنت کشور حداقل به ترتیب پنجاه درصد (۵۰٪)، سی و پنج درصد (۳۵٪) و سی درصد (۳۰٪) آحاد جمعیت کشور و همچنین ایجاد ارتباط پر ظرفیت و چند رسانه‌ای حداقل در

بیست و نهم

شماره
تاریخ
پست

۹۶،۴۴۸۶۵
۱۳۷۵/۵/۴۶

شهرهای بالای پنجاه هزار نفر و افزایش ظرفیت خدمات پستی به بیست مرسوله بر نفر را فراهم آورد.

ج - تأمین و تضمین ارائه خدمات پایه ارتباطی و فناوری اطلاعات در سراسر کشور.

د - تهیه لایحه «قانون جامع ارتباطات» در سال اول برنامه چهارم.
هـ - تأمین هزینه و تضمین ارائه خدمات پایه ارتباطی و فناوری اطلاعات در نقاط محروم و نقاط روستایی و ایجاد بهبود توسعه زیرساختهای ارتباطی و فناوری اطلاعات از محل دریافت حق امتیاز واگذاری مجوز ایجاد شبکه و فعالیت به بخشهای تعاونی و خصوصی و سایر منابع.

بند (هـ) حذف گردید.

ماده ۵۸ -

به منظور کمک به رشد و توسعه اقتصادی، به شرکتهای دولتی مخابراتی اجازه داده می شود قسمتی از فعالیتهای خود را در زمینه های نگهداری و بهره برداری، طراحی، مهندسی، نصب و راه اندازی، آزمایش و تحویل تجهیزات و شبکه ها با رعایت خط مشی های دولت به بخشهای تعاونی و خصوصی داخلی واگذار کند.

ماده (۵۸) حذف گردید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۸۴/۱۵/۲۹

پوست

مبتعاً

بخش دوم - حفظ محیط زیست، آمایش سرزمین و توازن منطقه‌ای

فصل پنجم - حفظ محیط زیست

ماده ۵۹ - ...

ماده ۶۵ -

سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است :

الف - در راستای ارتقای آگاهی‌های عمومی و دستیابی به توسعه پایدار با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط، برنامه آموزش همگانی زیست محیطی کشور را با تأکید بر گروه‌های اثرگذار و اولویت‌دار تدوین و از ابتدای برنامه چهارم به تصویب شورای عالی حفاظت محیط زیست برساند. کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط، رسانه‌های دولتی و صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران ملزم به اجرای برنامه‌های آموزشی بدون دریافت وجه موضوع این ماده قانونی می‌باشند.

بند (الف) به شرح زیر اصلاح شد:

الف - در راستای ارتقای آگاهی‌های عمومی و دستیابی به توسعه پایدار به منظور حفظ محیط زیست و با تأکید بر گروه‌های اثرگذار و اولویت‌دار از ابتدای برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، آئین‌نامه اجرائی مربوط را به پیشنهاد شورای عالی حفاظت محیط زیست به تصویب هیأت وزیران برساند. کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط، رسانه‌های دولتی و صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران ملزم به اجرای برنامه‌های آموزشی بدون دریافت وجه موضوع این ماده قانونی می‌باشند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتوس

شماره ۹۶،۴۴۸۶۵

تاریخ ۳۶ / ۵ / ۷۵

پست

مبتنی

ب - ...

ماده ۶۶ - ...

ماده ۶۹ -

الف - برنامه جامع حفاظت، احیاء، بازسازی ذخایر و رفع آلودگی و ضوابط بهره‌برداری پایدار از محیط‌های دریایی کشور، تا پایان سال اول برنامه چهارم تهیه و به مرحله اجرا گذارده شود.

در سطر اول بند (الف) عبارت «برنامه جامع» حذف و عبارت «دولت موظف است طرح» اضافه شد. در انتهای این سطر کلمه «ضوابط» به کلمه «شیوه‌های» تغییر یافت.

آئین‌نامه اجرائی این بند، مشترکاً توسط سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت جهاد کشاورزی، با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

دو سطر بالا حذف گردید.

ب - ...

ماده ۷۳ -

دولت مکلف است به منظور توزیع متناسب جمعیت و فعالیتها در پهنه سرزمین، با هدف استفاده کارآمد از قابلیتها و مزیت‌های کشور، با استفاده از مطالعات انجام شده، سند ملی آمایش سرزمین مشتمل بر سطوح ذیل را از ابتدای برنامه چهارم به مرحله اجرا

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

شماره

تاریخ ۱۳۸۴/۵/۳۱

تاریخ

پست

بیتنام

درآورد:

الف - سطح کلان شامل:

- ۱ - چشم انداز بلندمدت توسعه فضایی کشور، در چارچوب سیاستهای کلی نظام تحلیل شرایط منطقه‌ای و بین‌المللی و امکانات، محدودیتها و مزیتها و سرزمین.
- ۲ - راهبردهای کلی توزیع جمعیت در سرزمین، الگوی اسکان و نظام شهری و روستائی کشور.

- ۳ - راهبردهای خاص مناطق و عرصه‌هایی که به لحاظ «امنیتی و دفاعی»، «حفاظت از منابع طبیعی، محیط زیست و میراث فرهنگی» دارای موقعیت ویژه می‌باشند.
- ۴ - پایگاه اطلاعات مکانی و جغرافیائی و اسناد تصویری مرتبط.

ب - سطح بخشی شامل:

- ۱ - راهبردهای هماهنگ و سازگار بلندمدت توسعه و توزیع فضائی بخشهای مختلف اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی منطبق با ویژگیهای سرزمین.
- ۲ - سیاستها و توصیه‌های منطقه‌ای و سرزمینی بخشها.
- ۳ - اقدامها و عملیات اولویت‌دار در توسعه بخش.

ج - سطح استانی شامل:

- ۱ - نظریه پایه توسعه استانها، حاوی بخشهای محوری و اولویت‌دار در توسعه استان و تعیین نقش هر استان در تقسیم کار ملی.
- ۲ - سازمان فضائی توسعه استان (محورها و مراکز عمده در توسعه استان).
- ۳ - اقدامها و عملیات اولویت‌دار در توسعه استان.

تبصره - سندهای ملی توسعه بخش و سندهای ملی توسعه استان، موضوع فصل سیزدهم این قانون، براساس جهت‌گیری‌های سند ملی آمایش سرزمین و متناسب با ویژگیهای هر یک تنظیم و پس از تصویب هیأت وزیران مبنای تنظیم عملیات اجرایی برنامه چهارم قرار می‌گیرد. دولت مکلف است لوایح بودجه‌های سنواتی را براساس اسناد

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتوس

شماره ۴۴۸۶۵/۹۶

تاریخ ۳۱/۵/۶۷

پست

بیت

فوق تنظیم و تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.

توضیح الحاقی به ماده (۷۳):

تعریف سند ملی

سند ملی سندی است راهبردی که جهت‌گیرهای اصلی بخش، استان و یا طرحهای ویژه را در چارچوب تحقق چشم‌انداز بیست ساله توسعه، تبیین و حسب‌مورد به تصویب مجلس شورای اسلامی و یا هیأت وزیران می‌رسد. عملیات اجرایی این اسناد در چارچوب مصوبات بودجه‌های سنواتی و سایر قوانین موضوعه صورت می‌پذیرد.

بخش سوم - توسعه سلامت، امنیت انسانی و عدالت اجتماعی

فصل هفتم - ارتقاء سلامت و بهبود کیفیت زندگی

ماده ۸۵ -

دولت موظف است به منظور نهادینه کردن مدیریت، سیاستگذاری، ارزشیابی و هماهنگی این قلمرو از جمله: امنیت غذا و تغذیه در کشور، تأمین سبب مطلوب غذایی و کاهش بیماریهای ناشی از سوء تغذیه و گسترش سلامت همگانی در کشور، اقدام‌های ذیل را به عمل آورد:

الف - تشکیل «شورای عالی سلامت و امنیت غذایی» با ادغام «شورای غذا و تغذیه» و «شورای عالی سلامت» و تهیه و تصویب آئین‌نامه این شورا مشتمل بر ترکیب اعضاء، ساختار و شرح وظایف، ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۴۴۸۶۵/۹۶

تاریخ ۱۳۷۵/۱۵/۳۱

پست

مبتنی بر

در سطر دوم بند (الف) از عبارت «و تهیه و تصویب... الی آخر» حذف و عبارت «پس از طی مراحل قانونی» جایگزین شد

ب - تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی لازم به منظور ارتقاء فرهنگ و سواد تغذیه‌ای جامعه پس از تصویب شورای عالی سلامت و امنیت غذایی.

در سطر دوم عبارت «پس از تصویب شورای عالی سلامت و امنیت غذایی» حذف شد.

سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و دستگاههای اجرائی مکلفند در تدوین و اجرای برنامه جامع یاد شده با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی همکاری و از تبلیغ کالاهای مضر به سلامتی خودداری نمایند.

ج - تخصیص منابع اعتباری، تسهیلات بانکی و یارانه‌ای لازم برای تولید، تأمین، توزیع و مصرف مواد غذایی، در جهت دستیابی به سبد مطلوب غذایی و اختصاص منابع لازم برای شروع و تدارک برای ترویج غذای سالم در قالب میان وعده غذایی دانش آموزان و همچنین کمک غذایی برای افشار نیازمند، طبق مصوبه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی.

در سطر چهارم بند (ج) عبارت «طبق مصوبه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی» حذف شد.

... د

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتیس

بیتسالی

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵
تاریخ ۱۳۸۳/۵/۳۱
پست

ماده ۸۷ -

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دستگاههای ذی ربط مکلفند تا پایان سال اول برنامه چهارم، برنامه های جامع کاهش رفتارهای جنسی پرخطر، کاهش خطرات فردی و اجتماعی رفتارهای جنسی پرخطر، کاهش خطرات و زیانهای فردی و اجتماعی اعتیاد، پیشگیری و درمان بیماری ایدز و نیز برنامه کاهش بار بیماریهای روانی را تدوین و به اجرا در آورند.

متن زیر جایگزین ماده (۸۷) شد:

ماده ۸۷ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دستگاههای ذی ربط مکلفند تا پایان سال اول برنامه چهارم اقدامات لازم را جهت کاهش خطرات و زیانهای فردی و اجتماعی اعتیاد، پیشگیری و درمان بیماری ایدز و نیز کاهش بار بیماریهای روانی معمول دارد.

ماده ۸۸ - ...

ماده ۹۳ -

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به درمان فوری و بدون قید و شرط مصدومین حوادث و سوانح رانندگی، در مراکز خدمات بهداشتی و درمانی اقدام کند.

به منظور تأمین منابع لازم برای ارائه خدمات فوق، عوارضی معادل ده درصد (۱۰٪) حق بیمه شخص ثالث، سرنشین، مازاد توسط شرکتهای بیمه تجاری وصول و به

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتوس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۸۴/۱۵/۳۱

پست

بیتعمیل

حساب درآمدهای اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی واریز می‌گردد و هزینه‌های درمان کلیه مصدومان ترافیکی، جاده‌ای و رانندگی از محل وجوه واریز شده به این حساب و سایر منابع موجود پرداخت خواهد شد. توزیع این منابع براساس عملکرد هر یک از سازمانهای بیمه‌گر پایه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، هر شش ماه یک بار صورت خواهد گرفت.

سطر اول پاراگراف بالا عبارت «عوارضی معادل» حذف شد و در سطر دوم بعد از کلمه «سرنشین» حرف «و» اضافه گردید و در سطر سوم پس از عبارت «درمان و آموزش پزشکی» عبارت «نزد خزانه‌داری کل» اضافه شد.

ماده ۹۴ - ...

ماده ۹۷ - ...

الف - ...

ح - در صورتی که نرخ رشد دستمزد اعلام شده کارگران در دو سال آخر خدمت آنها بیش از نرخ رشد طبیعی دستمزد کارگران بوده و با سالهای قبل سازگار نباشد، مشروط بر آنکه این افزایش دستمزد به دلیل ارتقاء شغلی نباشد، سازمان تأمین اجتماعی علاوه بر دریافت مابه‌التفاوت میزان کسور سهم کارگران و کارفرما به نسبت دستمزد واقعی و دستمزد اعلام شده سالهای قبل از کارفرمای ذی ربط، خسارت وارده به سازمان را براساس آئین‌نامه‌ای که توسط وزارتخانه‌های کار و امور اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد از کارفرمایان اخذ خواهد کرد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۱۶۵

تاریخ

پست

مبتنی

- سه سطر آخر بند (ح) پس از کلمه «ذی ربط» به شرح زیر اصلاح گردید:
خسارت وارده بر اساس لایحه‌ای خواهد بود که توسط هیأت وزیران تهیه و برای تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

ماده ۹۸ - ...

ماده ۹۹ -

دولت مکلف است به منظور حفظ و ارتقای سرمایه اجتماعی، ارتقای رضایتمندی عمومی و گسترش نهادهای مدنی، طی سال اول برنامه چهارم اقدامهای ذیل را انجام دهد:
الف - تصویب ضوابط و ساز و کارهای سنجش و ارزیابی سرمایه اجتماعی کشور.

در ابتدای بند (الف) عبارت «تصویب ضوابط و» به کلمه «تهیه» تغییر یافت.

ب - ...

ه - تدوین و تصویب طرح جامع توانمندسازی و حمایت از حقوق زنان و برقراری عدالت جنسیتی، در ابعاد حقوقی، اجتماعی، اقتصادی و اجرای آن در مراجع ذی ربط.

در سطر دوم و سوم بند (ه) عبارت «و برقراری عدالت جنسیتی» حذف شد.

و - ...

ماده ۱۰۰ - ...

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

مبتعاً

شماره

۹۶/۴۴۸۶۵

۱۱۸۴ / ۵ / ۳۶

تاریخ

پست

ماده ۱۰۱ -

دولت موظف است به منظور ارتقای حقوق انسانی، استقرار زمینه‌های رشد و تعالی و احساس امنیت فردی و اجتماعی در جامعه و تربیت نسلی فعال، مسؤلیت‌پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت‌مند، برخوردار از وجدان‌کاری، انضباط با روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن، «منشور حقوق شهروندی» را مشتمل بر محورهای ذیل تنظیم و به تصویب مراجع ذی‌ربط بپرساند:

الف - ...

و - تعریف جرایم سیاسی و تفکیک آنها از جرایم حقوقی.

بند (و) حذف شود.

ز - ...

ماده ۱۰۲ -

دولت موظف است برنامه ملی توسعه کار شایسته را به عنوان گفتمان جدید عرصه کار و توسعه، براساس راهبرد «سه جانبه‌گرایی» که متضمن عزت نفس، برابری فرصتها، آزادی و امنیت نیروی کار، همراه با صیانت لازم باشد و مشتمل بر محورهای ذیل تهیه و از سال دوم برنامه چهارم به مرحله اجرا درآورد:

در انتهای سطر سوم و چهارم پاراگراف بالا عبارت «و از سال دوم برنامه چهارم به مرحله اجرا درآورد» حذف و عبارت «و تا پایان سال اول برنامه تقدیم مجلس شورای اسلامی بنماید» جایگزین شد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۸۳/۵/۳۶

پست

بیتعیالی

الف - حقوق بنیادین کار (آزادی انجمنها و حمایت از حق تشکلهای مدنی روابط کار، حق سازماندهی و مذاکره دسته جمعی، تساوی مزدها برای زن و مرد در مقابل کار هم ارزش، منع تبعیض در اشتغال و حرفه، رعایت حداقل سن کار، ممنوعیت کار کودک، رعایت حداقل مزد متناسب با حداقل معیشت).

ب - ...

ماده ۱۰۳ -

دولت موظف است برنامه توسعه بخش تعاونی را با رویکرد استفاده مؤثر از قابلیتهای بخش تعاونی، در استقرار عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه درآمدها، تأمین منابع لازم برای سرمایه گذاریها، از طریق تجمیع سرمایه های کوچک، اجرای بند (۲) اصل چهارم و سوم (۴۳) قانون اساسی، افزایش قدرت رقابتی و توانمندسازی بنگاههای اقتصادی متوسط و کوچک، کاهش تصدیهای دولتی، گسترش مالکیت و توسعه مشارکت عامه مردم در فعالیتهای اقتصادی مشتمل بر محورهای ذیل تهیه و از سال دوم برنامه چهارم به مرحله اجرا درآورد:

در سطر ششم عبارت «از سال دوم برنامه چهارم به مرحله اجرا درآورد» حذف و عبارت «تا پایان سال ۱۳۸۳ تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید» جایگزین شد.

الف - ...

ه - توسعه حیطه فعالیت بخش تعاونی، به تمام عرصه های اقتصادی از جمله بانکداری و بیمه.

بیت‌المال

در سطر اول بند (ه) عبارت «به تمام عرصه‌های اقتصادی از جمله بانکداری و بیمه» حذف و عبارت «در چارچوب بند (۴۷) سیاستهای کلی برنامه چهارم که بعداً ابلاغ خواهد شد» جایگزین شد.

و ...

ماده ۱۰۵ - (اصلاح شده ماده «۵۵» قانون برنامه سوم توسعه) -

سه درصد (۳٪) از سپرده قانونی بانکها نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر مبنای درصد سال ۱۳۸۳ در اختیار بانکهای کشاورزی، مسکن و صنعت و معدن (هر بانک ۱٪) قرار گیرد تا صرف اعطای تسهیلات به طرحهای کشاورزی و دامپروری، احداث ساختمان و مسکن، تکمیل طرحهای صنعتی و معدنی بخش غیردولتی شود که ویژگی عمده آنان اشتغالزایی باشد.

آئین‌نامه اجرایی این ماده با رعایت قانون عملیات بانکی بدون ربا به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد.

در سطر اول و دوم پاراگراف اول عبارت «به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد» حذف و عبارت «توسط شورای پول و اعتبار تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد» اضافه شد.

ماده ۱۰۶ - ...

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶,۴۴۸۶۵

شماره

تاریخ ۷۷۴/۵/۳۱

تاریخ

پست

مبتنی بر

بخش چهارم - صیانت از هویت و فرهنگ اسلامی - ایرانی

فصل نهم - توسعه فرهنگی

ماده ۱۰۷ -

دولت مکلف است به منظور رونق اقتصاد فرهنگ، افزایش اشتغال، بهبود کیفیت کالا و خدمات، رقابت پذیری، خلق منابع جدید، توزیع عادلانه محصولات و خدمات فرهنگی و ایجاد بستر مناسب برای ورود به بازارهای جهانی فرهنگ و هنر و تأمین فضاهای کافی برای عرضه محصولات فرهنگی، اقدامهای ذیل را به عمل آورد:

الف - ...

ب - تأسیس صندوقهای غیردولتی ضمانت به منظور حمایت از تولید، توزیع و صادرات کالاها و خدمات فرهنگی و هنری، سینمایی، مطبوعاتی و ورزشی در سطح ملی و بین المللی.

به ابتدای بند (ب) عبارت «اقدام قانونی لازم برای» اضافه شد.

ج - ...

ط - انجام حمایتهای لازم از اشخاص حقیقی و حقوقی که در چارچوب مقررات در توسعه فضاهای مجازی فرهنگی، هنری و مطبوعاتی در محیطهای رایانه‌ای و اینترنتی فعالیت می‌کنند و به ویژه اعطای تسهیلات لازم برای برپایی پایگاههای رایانه‌ای و اطلاع‌رسانی حاوی اطلاعات فرهنگی، دینی، تاریخی و علمی به زبان و خط فارسی توسط بخشهای مختلف اجرایی کشور جهت استفاده عموم و همچنین ایجاد شرایط لازم برای دریافت برنامه‌های صوتی و تصویری از طریق شبکه‌های اطلاع‌رسانی کابلی و ...

بیت‌های

کانالهای ماهواره‌ای مجاز.

آئین‌نامه اجرائی مربوطه با هماهنگی وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

در سطر اول بند (ط) بعد از کلمه «مقررات» عبارت «مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی» اضافه شد. و در سطر پنجم از این بند بعد از عبارت «شرایط لازم» عبارت «توسط صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران» اضافه شد و در سطر هفتم از این بند کلمه «مجاز» حذف و عبارت «براساس ضوابط سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران» جایگزین گردید.

ی - ...

م - کلیه دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون، امکانات و فضاهای فرهنگی، هنری و ورزشی متعلق به خود را در چارچوب ضوابطی که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، برای اجرای برنامه‌های فرهنگی، هنری و ورزشی در اختیار متقاضیان قرار دهند.

بند (م) به شرح زیر اصلاح گردید:

م - کلیه دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون موظفند امکانات و فضاهای فرهنگی، هنری و ورزشی متعلق به خود را برای اجرای برنامه‌های فرهنگی، هنری و ورزشی طبق آئین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد در اختیار متقاضیان قرار دهند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۵۶/۵/۳۱

پست

بیتنهایی

ماده ۱۰۸ - ...

ماده ۱۱۱ -

دولت موظف است به منظور زنده و نمایان نگهداشتن اندیشه دینی و سیاسی و سیره عملی حضرت امام خمینی (ره) و برجسته کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی در تمام سیاستگذارینها و برنامه ریزیها و تسری آن در مجموعه ارکان نظام، اقدامهای زیر را انجام دهد:

الف - ...

ح - آئین نامه حدود وظایف دستگاههای اجرایی و نهادهای عمومی و انقلاب اسلامی درباره این ماده و نحوه جلوگیری از تحریف و تخریب شخصیت و آراء حضرت امام (ره) توسط مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام (ره) و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب خواهد رسید.

بند (ح) به شرح زیر اصلاح شد:

آئین نامه اجرایی این ماده توسط مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام (ره) و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۱۲ -

دولت موظف است به منظور حفظ و شناساندن هویت تاریخی ایران و بهره گیری از عناصر و مؤلفه های هویت ایرانی به ویژه زبان فارسی، اقدامهای ذیل را انجام دهد:

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶۴۴۸۶۵

شماره

تاریخ ۱۳۵۳ / ۵ / ۳۱

تاریخ

پست

مبتغای

الف - ...

و - شناسائی، تکریم و معرفی مفاخر و آفرینشهای دینی، فرهنگی، ورزشی، هنری، ادبی و علمی کشور.

به انتهای بند (و) عبارت ذیل اضافه گردید:
«براساس ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی»

ز - ...

ماده ۱۱۳ -

دولت مکلف است به منظور ترویج فرهنگ صلح، مناهمه، عدم خشونت و همزیستی مسالمت آمیز میان ملتها در مناسبات بین المللی و تحقق گفت و گو میان فرهنگها و تمدنها، اقدامهای ذیل را انجام دهد:

الف - ...

و - حمایت از برگزاری مراسم، نشستها، همایشها و جشنوارههای علمی، فرهنگی، هنری و مسابقات ورزشی با هدف دوستی میان ملتها و بزرگداشت یادبودها و مفاخر فرهنگهای سایر کشورها.

عبارت «براساس موافقتنامههای ذی ربط» به انتهای بند (و) اضافه گردید:

ز - تهیه و تصویب برنامه جامع تعیین حدود وظایف و تکالیف کلیه دستگاههای اجرائی و نهادهای عمومی و انقلاب اسلامی تا پایان سال اول برنامه چهارم.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۸۴/۱۵/۳۱

پست

بیت‌نهایی

متن زیر جایگزین بند (ز) شد:
 ز - آئین‌نامه اجرائی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در سال اول برنامه چهارم به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۱۴ -

دولت موظف است با هدف تقویت نقش زنان در جامعه و توسعه فرصتها و گسترش سطح مشارکت آنها در کشور، اقدامهای ذیل را معمول دارد:

الف - ...

د - حمایت از ایجاد و گسترش سازمانهای غیردولتی، نهادهای مدنی و تشکلهای

زنان.

به انتهای بند (د) عبارت «درچارچوب مقررات مربوطه» اضافه شد.

تبصره - ...

ماده ۱۱۵ - ...

ماده ۱۱۷ - ...

دولت موظف است به منظور اهتمام ملی در شناسائی، حفاظت، پژوهش، مرمت، احیاء، بهره‌برداری و معرفی میراث فرهنگی کشور و ارتقاء توان گردشگری، تولید ثروت و اشتغالزایی و مبادلات فرهنگی در کشور اقدامات زیر را در طول برنامه چهارم به انجام

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیت‌المال

شماره

۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ

۱۳۸۳ / ۵ / ۳۱

پوست

برسانند:

الف - ...

ز - به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری اجازه داده می شود به منظور اعطای مجوز کاربری و بهره برداری مناسب از بناها و اماکن تاریخی قابل احیاء با هدف سرمایه گذاری بخش خصوصی داخلی و خارجی، صندوق احیاء و بهره برداری از بناها و اماکن تاریخی - فرهنگی را ایجاد نماید. بناها و اماکن تاریخی قابل احیاء به تشخیص سازمان مذکور از شمول ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور خارج است. اساسنامه این صندوق به پیشنهاد سازمان فوق به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

در سطر دوم بند (ز) عبارت «با هدف» حذف و عبارت «با استفاده از» جایگزین شد و در سطر چهارم بعد از عبارت «قابل احیاء» عبارت «به استثناء نفایس (املاک و اموال) ملی» اضافه شد.

ح - ارتقاء جایگاه بخش غیردولتی و افزایش رقابت پذیری در صنعت گردشگری از طریق اصلاح قوانین و مقررات و ارائه تسهیلات لازم، تهیه و تصویب ضوابط حمایتی، اداری، بانکی برای مؤسسات بخش غیردولتی و نیز جذب سرمایه گذاران و مشارکت مؤسسات تخصصی داخلی و بین المللی و بیمه برای گردشگران خارجی.

- در سطر دوم بند بالا کلمه «تصویب» حذف شد و در انتهای این بند بعد از عبارت «گردشگران خارجی» عبارت «و ارائه آن به مجلس شورای اسلامی جهت تصویب» اضافه گردید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

۱۳۷۳/۵/۲۹

تاریخ

پست

بیت عالی

ط - ...

ماده ۱۲۳ -

به منظور سیاستگذاری همه جانبه در مسائل مربوط به اقلیتها و تقویت مشارکت آنان در اداره امور کشور و تحکیم همگرایی و همبستگی ملی، شورای سیاستگذاری همگرایی ملی و امور اقلیتها تشکیل می شود. شرح وظایف و ترکیب اعضای شورا را وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رساند.

- ماده (۱۲۳) به شرح ذیل اصلاح گردید:

ماده ۱۲۳ -

به منظور سیاستگذاری در مسائل مربوط به اقلیتهای دینی شناخته شده و تقویت مشارکت آنان در اداره امور کشور و تحکیم همبستگی ملی، شورایی تشکیل می شود که شرح وظایف و ترکیب اعضای شورا توسط هیأت وزیران تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد.

ماده ۱۲۴ -

دولت موظف است به منظور تقویت بنیه دفاعی کشور و ارتقاء توان بازدارندگی نیروهای مسلح و حفاظت از تمامیت ارضی و امنیت کشور و آمادگی در برابر تهدیدات و حفاظت از منافع ملی، انقلاب اسلامی ایران و منابع حیاتی کشور و هوشمندسازی سیستمهای دفاعی، اقدامهای لازم را برای تحقق موارد مذکور به عمل آورد:

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶۴۴۸۶۵

۱۳۸۴/۱۵/۳۶

تاریخ

پیوست

بیت

در سطر چهارم عبارت «لازم را برای تحقق موارد مذکور به عمل آورد» حذف و عبارت «ذیل را در صورت تصویب فرماندهی کل نیروهای مسلح به عمل آورد» جایگزین شد.

۱- ...

۱۱- رعایت اصول پدافند غیرعاملی در طراحی و اجرای طرحهای حساس و مهم و یا در دست مطالعه و نیز تأسیسات زیربنایی و ساختمانهای حساس و شریانهای اصلی و حیاتی کشور و آموزش عمومی مردم توسط دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۱۶۵) این قانون، به منظور پیشگیری و کاهش مخاطرات ناشی از سوانح غیرطبیعی. آئین نامه های اجرایی این ماده ظرف مدت دو ماه از تصویب این قانون، توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

در سطر ششم بند (۱۱) قبل از کلمه «تهیه» عبارت «و ستاد کل نیروهای مسلح» و در سطر هفتم بعد از عبارت «خواهد رسید» عبارت «و در صورت تأیید فرماندهی کل نیروهای مسلح به مرحله اجرا گذاشته خواهد شد» اضافه گردید.

ماده ۱۲۵ -

به وزارت کشور اجازه داده می شود از طریق نیروی انتظامی نسبت به اعطای مجوز فعالیت به متقاضیان تشکیل مؤسسات غیردولتی خدمات حفاظتی و مراقبتی و واگذاری بخشی از خدمات انتظامی و حفاظتی به مؤسسات مذکور با حفظ کنترل و نظارت دقیق

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

(۳/۱۵/۷۴)

تاریخ

پست

مبتنی بر

بر اساس آئین نامه اجرائی که به پیشنهاد وزارت کشور و تأیید فرماندهی کل نیروهای مسلح به تصویب شورای امنیت کشور می رسد، اقدام نماید.

- به صدر ماده (۱۲۵) عبارت «پس از موافقت فرماندهی کل نیروهای مسلح» اضافه شد.

ماده ۱۲۶ - ...

ماده ۱۲۷ -

به منظور ایجاد هماهنگی و تبادل اطلاعات بین دستگاههای ذی ربط:
الف - وزارت اطلاعات موظف است در سال ۱۳۸۴ برنامه جامع تبادل اطلاعات و همکاری امنیتی با سرویسهای امنیتی سایر کشورها را در چارچوب منافع ملی و اصول سیاستهای خارجی کشور تدوین و پس از تأیید رئیس جمهور اجرا نماید.

بند (الف) حذف شد.

ب - ...

ج - به وزارت اطلاعات اجازه داده می شود در کشف مناسد کلان اقتصادی و سرقت میراث فرهنگی اقدامات لازم را به عمل آورد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۷۴/۵/۳۱

پوست

بتعمین

در سطر اول بند (ج) عبارت «به وزارت اطلاعات اجازه داده می شود» حذف و به جای آن عبارت «وزارت اطلاعات» جایگزین شد و سطر دوم بعد از عبارت «میراث فرهنگی» عبارت «در مقام ضابط قوه قضائیه» اضافه شد.

ماده ۱۲۸ - ...

ماده ۱۳۱ -

وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مکلف است براساس نظر ستاد کل نیروهای مسلح نسبت به تهیه و اجرای طرح جامع نحوه استقرار نیروهای مسلح در سطح کشور متناسب با اندازه و نوع تهدیدات و شرایط زیست محیطی، به منظور رعایت پراکندگی در استقرار تأسیسات حساس و حیاتی و صنایع دفاعی از شهرهای بزرگ به ویژه تهران اقدام و به تصویب فرماندهی کلی نیروهای مسلح برساند.

دولت مکلف است نسبت به تأمین و واگذاری تسهیلات اعتباری، بانکی، زمین، تغییر کاربری و ایجاد حریم جهت تأسیسات مورد نیاز اقدامات لازم را به عمل آورد. اعتبارات دریافتی از منابع بانکی از محل فروش اماکن منتقل شده بازپرداخت می شود.

در سطر دوم پاراگراف اول عبارت «و اجرای» حذف شد و در سطر چهارم بعد از عبارت «صنایع دفاعی» عبارت «و همچنین انتقال پادگانهای مراکز نظامی و کارخانجات بزرگ صنعتی دفاعی» اضافه گردید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

مبتعانی

شماره

۹۶۴۴۸۶۵

۱۳۴۱/۱۵/۱۷۴

تاریخ

پست

ماده ۱۳۲ - ...

فصل یازدهم - توسعه امور قضائی

ماده ۱۳۳ -

قوه قضائیه موظف است لوایح ذیل را تهیه و به تصویب مراجع ذیصلاح برساند:

الف - ...

ز - نسبت به موارد ذیل اقدام نماید:

۱ - استقرار نظام قضائی سریع، دقیق، بالسویه در دسترس، ارزان، قابل پیش‌بینی قانونی، منصفانه و قاطع.

۲ - پایه‌گذاری و تضمین بنیادهای حقوق مالکیت خصوصی و معنوی، در قلمرو قضائی.

۳ - رفع هرگونه تبعیض جنسیتی، قومی و گروهی، در قلمرو حقوقی و قضائی.

در سطر اول جزء (۳) عبارت «جنسیتی» حذف گردید.

۴ - تمهید سازوکارهای لازم برای پیشگیری از وقوع جرم، براساس اصل یکصد و پنجاه و ششم (۱۵۶) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۵ - طراحی و استقرار نظام جامع اطلاعات (M.I.S)، عملیات و مدیریت قضائی به منظور سرعت بخشیدن به عملیات و مدیریت کارآمد، اصلاح فرآیندها و بهبود روشهای انجام امور قضائی، تا پایان برنامه چهارم.

۶ - فراهم نمودن زمینه تشکیل نهادهای داوری غیردولتی.

۷ - به منظور اجرای اصل سی و پنجم (۳۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیت عالی

و نیز به منظور تأمین و حفظ حقوق عامه و گسترش خدمات حقوقی هر یک از اصحاب دعوی حق انتخاب، معرفی و حضور وکیل، در تمامی مراحل دادرسی اعم از تحقیقات، رسیدگی و اجرای احکام قضائی را دارند.

در انتهای جزء (۷) جمله «به استثنای مواردی که موضوع جنبه محرمانه دارد و یا حضور غیرمتهم به تشخیص قاضی موجب فساد می شوند» قبل از کلمه «دارند» اضافه شد.

ماده ۱۳۴ - ...

ماده ۱۳۵ -

سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مکلف است به منظور بهبود وضعیت زندانها و ایجاد بازپروری مناسب و اصلاح و تربیت زندانیان با هدف بازگشت آنان به زندگی سالم اجتماعی و کاهش بازگشت مجدد به جرم توسط زندانیان آزاد شده نسبت به انجام موارد ذیل اقدام نماید:

- الف - بهینه سازی فضاها و فیزیکی با اولویت توسعه کانونهای اصلاح و تربیت.
- ب - حمایت از خانواده زندانیان و معدومین از طریق سازمانها و نهادهای خیریه مردمی و غیردولتی و انجمنهای حمایت از زندانیان.
- ج - اتخاذ سازوکارهای لازم جهت حذف سابقه کیفری زندانیان اصلاح شده.

بند (ج) به شرح زیر اصلاح شد:
ج - ارائه پیشنهادهای مقتضی به قوه قضائیه برای تهیه لایحه ساز و کارهای لازم جهت حذف سابقه کیفری زندانیان اصلاح شده».

مبتنی بر

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵
تاریخ ۳۱/۵/۷۳
پوست

ماده ۱۳۹ -

به منظور ایجاد زمینه مناسب برای رشد و توسعه کشور، افزایش کارایی و بهره‌وری دستگاه‌های اجرایی، تقویت امور حاکمیتی دولت و توسعه مشارکت مردم در امور کشور، نحوه اجرای وظایف مذکور در ماده (۱۳۸) این قانون به طریق ذیل پالایش و اصلاح می‌گردد:

الف - ...

ب - وظایف امور تصدیهای اجتماعی، فرهنگی و خدماتی دولت با رعایت اصول بیست و نهم (۲۹) و سی ام (۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با استفاده از شیوه‌های ذیل انجام می‌گردد:

- ۱ - اعمال حمایت‌های لازم برای توسعه بخش غیردولتی مجری این وظایف.
- ۲ - خرید خدمات از بخش غیردولتی.
- ۳ - مشارکت با بخش غیردولتی از طریق اجاره و واگذاری امکانات و تجهیزات و منابع فیزیکی.
- ۴ - واگذاری مدیریت واحدهای دولتی به بخش غیردولتی، با پرداخت تمام یا بخشی از هزینه سرانه خدمات.

در سطر اول جزء (۴) عبارت «بخشی از» بعد از کلمه «مدیریت» اضافه شد. ضمناً عبارت «با پرداخت تمام یا بخشی از هزینه‌های سرانه خدمات» حذف و عبارت «در چارچوب سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه» جایگزین شد.

۵ - ...

د - وظایف مربوط به تصدی‌های اقتصادی دولت با رعایت اصل چهل و چهارم

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتیس

شماره ۹۶۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۸۳/۱۵/۲۹

پست

بیتسالی

۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به بخش غیردولتی واگذار می‌گردد. دولت در این بخش نسبت به تنظیم مقررات برای جلوگیری از ایجاد انحصار، تضییع حقوق تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، ایجاد فضای سالم رقابت، رشد توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری و نظایر آن اقدام خواهد نمود.
آئین‌نامه اجرایی این ماده توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با همکاری دستگاههای ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

پاراگراف بالا حذف و متن زیر جایگزین گردید:
«تعریف و تفصیل ضوابط و قلمرو و شرایط و محدوده و تکالیف امور حاکمیتی و تصدی‌گری، زیربنائی و موارد واگذاری دستگاههای مختلف به نحو تفصیلی و همچنین اجرای کلیه موارد این ماده تا پایان سال ۱۳۸۳ در قالب لایحه‌ای توسط دولت تهیه و به مجلس شورای اسلامی تقدیم خواهد شد.»

ماده ۱۴۰ -

الف - ...

ب - آن دسته از تصدیهای قابل واگذاری دستگاههای دولتی در امور توسعه و عمران شهر و روستا، باتصویب شورای عالی اداری همراه با منابع مالی ذی‌ربط به شهرداریها و دهیاریها واگذار می‌شود.

در سطر دوم بند (ب) عبارت «شورای عالی اداری» حذف و عبارت «هیأت وزیران» جایگزین شد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

پست

تاریخ

شماره

۹۶۴۴۸۶۵

ماده ۱۴۱ - ...

ماده ۱۴۲ -

به منظور اصلاح ساختار و تشکیلات دستگاههای اجرایی، اقدامهای ذیل انجام می گردد:

الف - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است تا پایان برنامه چهارم حداقل بیست درصد (۲۰٪) از تعداد سازمانها، نهادها، مؤسسات و شرکتهای و نظایر آن را از طریق حذف و یا واگذاری آن به سایر بخشها و تجدید ساختار و انحلال دستگاههای غیر ضرور با تأیید شورای عالی اداری کشور کاهش دهد.

بند (الف) به شرح ذیل اصلاح گردید:

الف - دولت موظف است تا پایان سال اول برنامه چهارم پیشنهاد حذف و یا واگذاری حداقل بیست درصد (۲۰٪) از تعداد سازمانها و نهادها، مؤسسات و شرکتهای و نظایر آن را به سایر بخشها و ادغام و انحلال دستگاههای غیر ضرور را جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند.

ب - ممنوعیت ایجاد وزارتخانه، مؤسسه دولتی، نهاد عمومی غیردولتی، شرکت دولتی و دستگاههایی با عناوین مشابه، مگر در موارد استثناء با تأیید هیأت وزیران و تصویب مجلس شورای اسلامی.

ج - ادغام کلیه واحدهای سازمانی هر وزارتخانه (به استثنای شرکتهای دولتی) در سطح استان، شهرستان، بخش و ... در یک واحد سازمانی، به طوری که واحدهای مربوطه در مرکز عهده دار راهبری و انجام امور ستادی آنها باشند. سطح سازمانی واحدهای

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتوس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵
۱۳۶۳/۵/۲۶

شماره

تاریخ

پست

مبتغای

موضوع این بند و موارد استثناء با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب شورای عالی اداری می رسد.

متن زیر به انتهای بند (ج) اضافه شد:
تغییر یا ادغام واحدهای استانی که به موجب قانون ایجاد شده اند با تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

د - ...

ماده ۱۴۳ -

به دولت اجازه داده می شود به منظور توسعه بخش خصوصی و تعاونی و جلب مشارکت تشکل های غیردولتی و سایر بخش های جامعه مدنی در اداره امور کشور و افزایش کارآمدی مدیریت دولتی، در مواجهه با چالشها و استفاده از فرصتها و منابع ملی، اقدامهای ذیل را انجام دهد:

الف - ...

ج - انتخاب یکی از شهرستانهای کشور و یک دستگاه اجرایی بدون رعایت قوانین و مقررات اداری و استخدامی و مالی مورد عمل، برای اجرای کامل احکام، سیاستها و جهت گیری های مذکور در این فصل در آن شهر و دستگاه و استفاده از نتایج آن در اصلاح قوانین و مقررات مربوطه و تعمیم آن به سایر نقاط کشور و دستگاهها.
ضوابط مربوط به این بند به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب شورای عالی اداری خواهد رسید.

بند (ج) حذف گردید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیت المال

شماره

تاریخ

پست

ماده ۱۴۴ -

دولت موظف است به منظور استقرار نظام شایسته گزینی و ایجاد ثبات در خدمات مدیران، اقدامهای ذیل را انجام دهد:

در سطر دوم بعد از کلمه «مدیران» عبارت «اقدامهای ذیل را انجام دهد» حذف گردید و عبارت «در خصوص موارد ذیل لایحه مربوطه را تهیه و به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید» اضافه شد.

الف - ...

د - دوره خدمات در پستهای مدیریتی (حرفه‌ای) چهارساله می‌باشد که امکان تمدید آن نیز وجود خواهد داشت.

بند (د) حذف شد.

ماده ۱۴۵ - ...

ماده ۱۴۷ -

کلیه دستگاههای اجرایی موظفند به منظور افزایش کارایی و بهره‌وری و استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول، به جای کنترل مراحل انجام کار و اعطای اختیارات لازم به مدیران برای اداره واحدهای تحت سرپرستی خود به صورت مستقل و هدفمند نمودن تخصیص منابع، براساس دستورالعمل مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶،۴۴۸۶۵

۱۳۵۳ / ۵ / ۳۶

تاریخ

پست

مبتنی بر

وزارت امور اقتصادی و دارائی، قیمت تمام شده آن دسته از فعالیتهای و خدماتی که قابلیت تعیین قیمت تمام شده را دارند (از قبیل واحدهای آموزشی، پژوهشی و بهداشتی، درمانی، خدماتی و اداری)، براساس کمیت و کیفیت محل جغرافیائی مشخص و پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا استان و با اعطای اختیارات لازم به مدیران ذی ربط اجرا نمایند.

به دستگاههایی که براساس ضوابط این ماده خدمات خود را ارائه می نمایند، اجازه داده می شود حسب نیاز نسبت به جابه جایی فصول و برنامه های اعتبارات هزینه اقدام و مابه التفاوت هزینه های قبلی فعالیت با قیمت تمام شده را صرف ارتقاء کیفی خدمات، تجهیز سازمان و پرداخت پاداش به کارکنان و مدیران واحدهای ذی ربط نمایند. اعتباراتی که براساس قیمت تمام شده در اختیار واحدها قرار می گیرد، کمک تلقی شده و پس از پرداخت به هزینه قطعی منظور می گردد.

در سطر ماقبل آخر پاراگراف بالا بعد از عبارت «قیمت تمام شده» عبارت «در چارچوب بودجه سنواتی» اضافه شد.

ماده ۱۴۸ -

به منظور کاهش حجم تصدیها و افزایش مشارکت مردم در اداره امور کشور و کوچک سازی دولت، اقدامهای ذیل انجام می شود:

الف - ...

و -

۱- در پایان برنامه چهارم تعداد کل کارکنان دولت از تعداد آن در آغاز برنامه به میزان پنج درصد (۵٪) کاهش یابد.

مبتنی

۲- مجموع استخدامهای جدید در بخشهای دولتی در چارچوب جدول شماره (۹) این قانون، از پنجاه درصد (۵۰٪) کل تعداد کارکنانی که از خدمت خارج می‌شوند تجاوز نکند.

جزء (۲) به شرح زیر اصلاح شد:

مجموع استخدامهای جدید در دستگاههای دولتی مطابق جدول شماره (۹) این قانون در چارچوب سیاستهای کلی برنامه چهارم (به استثنای نیروهای مسلح) به نحوی که به وظیفه حاکمیتی دستگاههای دولتی لطمه‌ای وارد نشود از پنجاه درصد (۵۰٪) تعداد کارکنانی که از خدمت خارج می‌شوند تجاوز نکند.^(۱)

ز - ممنوعیت ایجاد، اداره هرگونه مهمانسرا، زائرسرا، مجتمع مسکونی، رفاهی، درمانی، فضاهای ورزشی و تفریحی و نظایر آن، توسط دستگاههای موضوع ماده (۱۶۵) این قانون، کلیه دستگاههای اجرائی موظفند، این نوع تأسیسات و خدمات یا بهره‌برداری از آنها را حداکثر تا پایان سال سوم برنامه چهارم، به بخش غیردولتی واگذار نمایند. موارد مستثنی با پیشنهاد دستگاه اجرائی مربوط و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران بلامانع است.

به انتهای بند (ز) متن ذیل اضافه شد:

در انتقال بناها و اموال دولتی که از نفایس ملی باشد رعایت اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

۱ - کلمه «الشکری» از سطر ذیل جدول شماره (۹) حذف شد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتوس

مبتعالی

شماره ۹۶۴۴۸۶۵
تاریخ ۵/۳۱/۶۷
پست

ح - ...

ماده ۱۴۹ -

به منظور متناسب سازی تعداد کارکنان هر دستگاه با اهداف و مأموریت اصلی آن و تطبیق نحوه انجام وظایف دستگاههای اجرایی با سیاستها و احکام بخش توسعه مدیریت دولت، اقدامهای ذیل به عمل خواهد آمد:

الف - ...

ج - دستورالعملهای اجرایی این ماده، شامل امتیازات، تشویقات، ممنوعیتها و سایر موارد توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

بند (ج) به شرح ذیل اصلاح گردید:
ج - آئین نامه اجرایی این ماده با رعایت قوانین و مقررات به تصویب هیأت وزیران می رسد.

د - بار مالی اجرای این ماده، از محل فروش اموال منقول و غیرمنقول دستگاههای اجرایی و اعتبارات پیش بینی شده در بودجه عمومی تأمین می گردد.

ماده ۱۵۰ - ...

ماده ۱۵۱ -

موارد زیر به وظایف و اختیارات شورای عالی اداری اضافه می شود:
۱- اتخاذ تصمیم در مورد کارکنان مازاد دستگاههای اجرایی.

مبتنی

- ۲- تنظیم ضوابط و مقررات، برای سالم سازی ادارات.
  - ۳- تبیین نقش و اندازه دولت و اتخاذ ضوابط و سیاستهای مناسب، برای کوچک سازی دولت.
  - ۴- اصلاح نظام تصمیم گیری کشور، به نحوی که ضمن ارتقای کیفی و کوتاه نمودن مراحل آن، مراجع و نهادهای تصمیم گیرنده موازی و غیر ضرور حذف شوند.
  - ۵- اصلاح نظام مدیریت شرکتهای دولتی.
- تبصره - تصمیمات شورای عالی اداری برای کلیه دستگاههای اجرائی موضوع بند (۱۱) ماده (۲) «قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۵» لازم الاجرا است.

ماده (۱۵۱) حذف گردید.

ماده ۱۵۲ -

کارکنان دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۱۶۵) این قانون و واحدهایی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) از سهام، دارائی و یا مالکیت آنها از ابتداء برنامه سوم به بخش غیردولتی واگذار شده و می شود، براساس آئین نامه ای که توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد از نظر رابطه استخدامی، پاداش پایان خدمت و سایر موارد تعیین تکلیف می گردند.

جمله «ضوابط مربوط به رابطه استخدامی پاداش پایان خدمت، نحوه حفظ سوابق استخدامی از حیث تابع صندوق بازنشستگی بودن و سایر موارد مربوط» به ابتدای سطر اول اضافه گردید و در سطر سوم عبارت «براساس آئین نامه ای... تا آخر جمله» حذف و متن زیر جایگزین شد:

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶،۴۴۸۶۵
تاریخ ۱۳۸۳/۵/۳۱
پست

بیت‌سالی

«باید مطابق قانون تعیین تکلیف گردد. آئین‌نامه اجرایی این ماده در چارچوب قوانین به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.»

تبصره - این گونه کارکنان که رابطه استخدامی آنها با دستگاه اجرائی ذی ربط قطع می‌گردد می‌توانند با حفظ سوابق استخدامی همچنان تابع مقررات صندوق بازنشستگی مربوط باشند.

ماده ۱۵۳ - ...

ماده ۱۵۴ -

دولت موظف است حقوق کلیه کارکنان و بازنشستگان دولت را طی برنامه چهارم و در ابتدای هر سال برای تمامی رشته‌های شغلی، متناسب با نرخ تورم افزایش دهد. تبصره - به دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود تا هفتاد درصد (۷۰٪) اعتباراتی که از محل اصلاح ساختار و کاهش نیروی انسانی صرفه جویی می‌نمایند را به عنوان فوق‌العاده کارایی غیرمستمر به کارکنانی که خدمات برجسته انجام می‌دهند، پرداخت نمایند.

سطر دوم تبصره بالا بعد از عبارت «نیروی انسانی» عبارت «به میزانی که در قانون بودجه سالانه منظور می‌گردد» اضافه شد.

آئین‌نامه اجرایی این ماده توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

مبتنی بر

ماده ۱۵۵ -

وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و کشور موظفند در چارچوب تدابیر فرمانده معظم کل نیروهای مسلح، دستورالعملهای لازم برای اجرای احکام این فصل را برای نیروهای نظامی و انتظامی تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران جهت اجرا به واحدهای ذی ربط ابلاغ نمایند.

سطر اول بعد از عبارت «نیروهای مسلح و کشور» عبارت «و ستاد کل نیروهای مسلح» اضافه و در سطر سوم بعد از عبارت «هیأت وزیران» عبارت «و پس از تأیید فرماندهی کل نیروهای مسلح» اضافه شد.

ماده ۱۵۶ - ...

ماده ۱۵۷ -

کلیه دستگاههای مذکور در ماده (۱۶۵) موظفند در راستای احکام بخش نوسازی دولت و ارتقاء اثربخشی حاکمیت، ضمن اجرای دقیق احکام مربوط و تصمیمات شورای عالی اداری و آئین‌نامه‌ها و دستورالعملهای ذی ربط گزارش عملکرد خود را هر شش ماه یک بار به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارائه نمایند و این سازمان با رتبه‌بندی میزان موفقیت دستگاهها نتیجه را برای هیأت وزیران و کمیسیونهای مربوط مجلس شورای اسلامی گزارش نمایند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتوس

شماره ۹۶/۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۸۴/۵/۳۱

پست

مبتغیان

در سطر دوم عبارت «مربوط و تصمیمات شورای عالی الی ذی ربط» حذف و عبارت «این فصل» جایگزین شد.

ماده ۱۵۸ - ...

فصل پانزدهم - نظارت

ماده ۱۶۱ -

به منظور تقویت و کارآمد کردن نظام بازرسی و نظارت و رفع تداخل میان وظائف نهادهای نظارتی و بازرسی شورائی عالی مرکب از رؤسای سه قوه و عضویت رؤسای سازمانهای بازرسی کل کشور، سازمان حسابرسی و دیوان محاسبات و دیوان عدالت اداری و ریاست سازمان مدیریت و برنامه ریزی بنام شورایعالی نظارت کشور تشکیل می گردد. این شورا موظف است ضمن پیش بینی راه کارهای تقویت و کارآمد کردن نظام بازرسی و نظارت و گردش صحیح اطلاعات بین سازمانهای نظارتی و وظائف تکراری و موزای سازمانهای متولی بازرسی و نظارت را حذف و رویه های اجرایی سازمانهای مذکور را هماهنگ نماید. بانک اطلاعات نظارتی زیر نظر دبیرخانه شورای عالی تشکیل می گردد دبیرخانه شورای عالی در نهاد ریاست جمهوری تشکیل و دبیر آن به پیشنهاد رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی و تصویب شورای عالی تعیین و با حکم رئیس جمهور منصوب می شود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۶۴۴۸۶۵

تاریخ ۱۳۸۳/۵/۲۱

پست

بیت

ماده (۱۶۱) حذف گردید.

ماده ۱۶۲ - ...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و هشتم مردادماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. ع

غلامعلی حدادعادل

رئیس مجلس شورای اسلامی